

Nieuwsbrief – november 2023

In deze nieuwsbrief:

1. Kennismaking met minister Paul op 16 november	2
2. Gesprek kerngroep met DB VO-raad op 14 november	2
3. Terugblik 24-uursnetwerkbijeenkomst	3
4. Contributie 2023 en 2024	4
5. Voortgang fusietraject	4
6. Voortgang inclusie	5
7. Stand van zaken rond de Landelijke Norm Basisondersteuning	6
8. Collegiale visitaties	7
8. Financiële positie samenwerkingsverbanden	8
9. Personeelwisselingen	8
10. Residentieel onderwijs: 12 coalities en behoefte aan netwerk	9
11. Ondersteuning en informatievoorziening bij wetsvoorstel versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs	9
11. Werkbezoeken inclusiever onderwijs 2023-2024	10
11. Aankomende bijeenkomsten SPO	10
12. Nieuwe Didactief special: inspiratie bij het werken aan welbevinden	10
12. Subsidieronde Onderwijsondersteuning	10
Contactgegevens en portefeuilles kerngroep Sectorraad swv vo op een rij	11

Voorwoord

Beste collega's,

We kunnen terugkijken op een maand met bijzondere ontmoetingen! Een gezamenlijke achterbanbijeenkomst van de Sectorraad swv vo en Netwerk LPO, veel ruimte voor bijpraten met collega's kon op de aansluitende, goed verzorgde 24-uursnetwerkbijeenkomst begin deze maand, waar we zelfs - sinds lange tijd - een avondprogramma hadden. Dank nogmaals voor alle inspanningen aan de voorbereidingsgroep!

Het stond al langer op ons wensenlijstje, op 16 november verwelkomden de Sectorraad swv vo en Netwerk LPO demissionair minister Mariëlle Paul in Rotterdam. Meer over ons gesprek met haar, en de kernboodschap die we haar meegaven, vind je in deze nieuwsbrief. Net als informatie over veel andere onderwerpen die jullie en ons bezighouden in het dagelijks werk.

Met hartelijke groeten,

Marieke Dekkers, Pieter van Dijk, Frans Jordaan, Riemer Poortstra en Myrthe Scheltema de Heere

1. Kennismaking met minister Paul op 16 november

Op donderdag 16 november hebben Netwerk LPO en Sectorraad swv vo nader kennisgemaakt met (demissionair) minister van OCW Mariëlle Paul, op een plek waar inclusief onderwijs de praktijk is. In de Flexklas van Koers VO, op het STC College in Rotterdam, krijgen leerlingen voor wie regulier onderwijs niet vanzelfsprekend is, een passende onderwijsplek in een reguliere context. Zo kunnen zij op hun eigen tempo onderwijs volgen, met meer aandacht en begeleiding. Ook professionals gaan inclusiever werken. De komst van een collega met specialistische expertise leidt tot verbreding van kennis en expertise in het hele team. Door 'gewoon te doen' wordt inclusiviteit daar vanzelfsprekend.

Netwerk LPO en Sectorraad swv vo hebben de minister laten zien hoe belangrijk de regierol van samenwerkingsverbanden is in dit soort initiatieven en om een krachtige samenwerking met partners binnen het dekkend netwerk van voorzieningen op te zetten en te stimuleren.

Daarom hebben we in het gesprek met de Minister opnieuw aandacht gevraagd voor de voorwaardenscheppende rol van het Rijk en hulp bij het wegnemen van de meest prangende drempels voor een inclusieve praktijk. Lees in bijlage 1 de kernboodschap die we als kerngroep en bestuur aan de minister hebben meegegeven. Door samenhangend jeugdbeleid, meerjarige financiering en op inclusie gerichte huisvesting, kunnen we samen grotere stappen op weg naar inclusie zetten. De samenwerking met het Rijk blijft hard nodig voor meer resultaat, en het ministerie van OCW en de samenwerkingsverbanden spraken de wens uit om hier gezamenlijk in op te trekken. We kijken daarom terug op een positieve en constructieve kennismaking met de minister.

Meer weten? Neem contact op met Marieke Dekkers, dekkers@koersvo.nl en/of Frans Jordaan, fjordaan@swvam.nl

2. Gesprek kerngroep met DB VO-raad op 14 november

Op 14 november vond het periodieke overleg plaats tussen het Dagelijks Bestuur van de VO-raad, in de personen van Henk Hagoort en Ingrid de Bonth, en een vertegenwoordiging van de kerngroep van de Sectorraad swv vo.

De volgende punten kwamen langs ter uitwisseling, dan wel als gezamenlijke afspraak of besluit:

- De VO-raad trekt sinds kort samen op met Jeugdzorg NL, langs de lijn van de hervormingsagenda Jeugd. Speerpunt is het aan de orde stellen van de grote versnippering in het jeugdzorgaanbod. De VO-raad en Jeugdzorg NL hebben hiervoor een lobbydocument opgesteld. Zij zullen dat met ons delen.
- Rond de verbetermaatregel M23 constateren we gezamenlijk dat er uitvoering is gegeven aan Sectorplan voor de afbouw van de vermeende bovenmatige reserves. Met het besluit van de politiek en OCW voor het toepassen van de generieke korting beschouwen we dit deel van M23 daarmee als afgerond.
- De kerngroep geeft de VO-raad een korte toelichting op het juridisch traject dat we in voorbereiding hebben. Desgevraagd geeft de VO-raad aan dat er geen budgettaire ruimte is om mee te gaan delen in de extra juridische kosten.
- We hebben gesproken over de governance van de informatieproducten, die onder beheer van de PO-Raad en VO-raad zijn, Dashboard Passend Onderwijs en Samenwerkingsverbanden op de Kaart. Er wordt gewerkt aan een betere positie van de samenwerkingsverbanden met betrekking tot advies, besluitvorming en eigenaarschap, met name op de doorontwikkeling van de producten.

- De financiën zijn toegelicht: de VO-raad int de contributie 2023 en een aanvullend bedrag dat binnen de Sectorraad swv vo is afgesproken. In 2024 splitsen we de begroting en contributie op het moment dat de Sectorraad swv vo samen met Netwerk LPO een nieuwe organisatie vormt.

Meer weten? Neem contact op met Marieke Dekkers, dekkers@koersvo.nl, Riemer Poortstra, r.poortstra@swveemland.nl, en/of Frans Jordaan, fjordaan@swvam.nl

3. Terugblik 24-uursnetwerkbijeenkomst

We kijken terug op een succesvolle 24-uursnetwerkbijeenkomst in Egmond aan Zee met een hoge opkomst. Buiten was het stormachtig. Binnen doorliepen we een strak georganiseerd programma dat tot een waardevolle strategische, inhoudelijke en verbindende opbrengst leidde.

Voorafgaand vond de eerste gezamenlijke achterbanvergadering van Netwerk LPO en Sectorraad swv vo plaats. Daarin is veel aandacht besteed aan het gesprek met de vertegenwoordigers van OCW over de generieke korting. OCW ging in op een aantal vragen vanuit de achterban en gaf bij een aantal punten een nadere toelichting.

Vervolgens gingen we zonder OCW verder over de opzet en uitgangspunten van het juridisch traject om in bezwaar te treden over de generieke korting.

De rest van de vergadering werd besteed aan het verder verkennen van het fusietraject dat Netwerk LPO en Sectorraad swv vo in gaan. Het is mooi om te merken dat er veel commitment is bij de achterban om dit traject nu in te gaan.

Voor meer gedetailleerde informatie over de vergadering verwijzen we naar het verslag dat eerder is verzonden in een separaat nieuwsbericht. Van het gesprek met OCW is een opname gemaakt. Ben je een leidinggevende van een samenwerkingsverband en wil je het gesprek terugzien, dan kun je de link opvragen via kerngroepsectorraadswvvo@gmail.com.

Op de gezamenlijke vergadering volgde de 'echte' 24-uursnetwerkbijeenkomst. Deze stond in het teken van de ontwikkeling van ons persoonlijk leiderschap in het bijzondere krachtenveld van de samenwerkingsverbanden.

Foppe de Haan liet ons 's middags eerst met elkaar praten over de verwachtingen die we onszelf opleggen en die we opgelegd krijgen. Daarna inspireerde hij ons met prachtige voorbeelden uit de voetbalwereld en wees hij op het belang van onvoorwaardelijk onderling vertrouwen tussen bestuur en management. Zijn visie op leiderschap is kernachtig verpakt in vijf F's: *feeling*, *functie*, *future*, *feedback* en *fun*.

We sloten de eerste dag af met een Passend Onderwijs Pubquiz.

Op vrijdagochtend werden we door Patrick Kenis meegenomen in een college over verschillende vormen van samenwerkende organisaties. Aan de gesprekstafels reflecteerden we met elkaar over fase van ontwikkeling waarin onze eigen organisaties zich bevinden. In zijn nawoord benadrukte Patrick dat hij al een hoge mate van professioneel besef bij de samenwerkingsverbanden ziet. Hetgeen uiteraard een compliment is.

Traditioneel werd de 24-uurs besloten met een lunch.

Tenslotte is tijdens de bijeenkomst een vraag- en aanbodmuur geïntroduceerd met een goede opbrengst. In een volgende nieuwsbrief starten we een item vraag&aanbod en zullen we de vragen en het aanbod dat gedaan is op 2 november opnemen.

Meer weten? Neem contact op met Frans Jordaan, fjordaan@swvam.nl, en/of Marieke Dekkers, dekkers@koersvo.nl

4. Contributie 2023 en 2024

Op 6 september is tijdens onze achterbanbijeenkomst in het Beatrixgebouw in Utrecht de financiële positie van de Sectorraad swv vo gepresenteerd. Door de ondersteuning en uitvoering van de lobby voor samenwerkingsverbanden bij de gang van zaken met betrekking tot de generieke korting, en door de uitvoerende ondersteuning in het samen optrekken met Netwerk LPO, blijkt de contributie van 14 cent per leerling voor aangeslotenheid van de samenwerkingsverbanden vo bij de VO-raad onvoldoende. De raadpleging op 6 september leverde het besluit aldaar op dat de samenwerkingsverbanden vo een aanvullende factuur wensen te ontvangen om de kosten te dekken voor 2023.

De contributie voor 2023 was eerder al vastgesteld op 14 cent per leerling. Daarboven komt een aanvullend bedrag van 5 cent per leerling. Samenwerkingsverbanden vo kunnen binnenkort deze tweedelige factuur verwachten, en worden verzocht die nog in 2023 te betalen.

Voor 2024 is een begroting opgesteld die uitgaat van 12 maanden aangeslotenheid van een samenwerkingsverband bij de VO-raad en 7 maanden (tot 1 augustus) voortzetting van het huidige construct van de Sectorraad swv vo voor de leidinggevendenden. Streefdatum voor samengaan van Netwerk LPO en Sectorraad swv vo is 1 augustus 2024. De contributie voor dit construct van 12 maanden VO-raad en 7 maanden Sectorraad swv vo is 9,5 cent per leerling voor de 12 maanden aangeslotenheid van een samenwerkingsverband bij de VO-raad en 11,5 cent per leerling voor de 7 maanden van de Sectorraad swv vo. In die 7 maanden zijn veel met de fusie samenhangende werkzaamheden begroot, naast uitvoering en ondersteuning bij de voortzetting van de lopende werkzaamheden.

De VO-raad is geadviseerd om in april de contributie-inning 2024 uit te voeren.

Meer weten? Neem contact op met Riemer Poortstra, r.poortstra@swveemland.nl

5. Voortgang fusietraject

Zoals gepresenteerd tijdens de gezamenlijke vergadering van het Netwerk LPO en de Sectorraad swv vo op 2 november jl., schetsen we hier nog een keer de contouren van het fusietraject voor de nieuwe koepelorganisatie.

Er ligt een procesontwerp dat ons helpt om stapsgewijs de vraagstukken te tackelen die moeten leiden tot verantwoorde besluitvorming. In steekwoorden gaat het hierom:

- doelgroep en soort lidmaatschap vaststellen
- missie / visie / doelstellingen formuleren
- organisatiestructuur uitwerken, o.a.:
 - soort rechtsvorm (incl. wettelijke vereisten en statuten)
 - inrichting bestuur (soort, aantal, samenstelling, toezicht, stemverhouding etc.)
 - facilitering bestuursleden
 - participatie leden/achterban
 - inrichten regiostructuur
- afspraken maken over organisatievoorwaarden, o.a.:
 - financiën (contributiesleutel)
 - (leden)administratie
 - ondersteuning (secretarieel / strategisch / beleidsmatig)
 - communicatiemiddelen (naam / website / huisstijl etc.)

- Organisatiecultuur beschrijven, o.a.:
 - planmatig
 - proactief
 - Initiërend
- Relatie definiëren met netwerkpartners en stakeholders:
 - PO-Raad / VO-raad (status aangeslotenheid)
 - Steunpunt Passend Onderwijs
 - OCW
 - overig (Inspectie, Ouderverenigingen, AOB, VvOB, VTOI, Ingrado etc.)

Vanaf hier gaat het proces concreet als volgt verder:

- bestuur Netwerk LPO en kerngroep Sectorraad swv vo vormen een fusiegroep
- de fusiegroep formuleert opdracht voor procesregie
- voor de procesregie wordt een onafhankelijke procesregisseur aangesteld
- de procesregisseur werkt de vraagstukken uit in deelplannen en beslisvoorstellen
- fusiegroep monitort de voortgang op het proces en stuurt de procesregisseur aan
- besluitvorming op onderdelen via de leden / achterban

Er is een verschil tussen de Sectorraad swv vo en het Netwerk LPO. Omdat Netwerk LPO een vereniging is, ligt de definitieve besluitvorming over de fusie bij de leden. In de statuten van Netwerk LPO is vastgelegd dat hiervoor ledenraadplegingen nodig zijn.

Sectorraad swv vo is geen zelfstandige rechtspersoon en derhalve niet gehouden aan statutaire vereisten. Niettemin spreken we af dat Sectorraad swv vo dezelfde stappen doorloopt als Netwerk LPO. Dit houdt in dat er leden- en achterbanraadplegingen gehouden zullen worden over de volgende onderdelen van de inrichting van de nieuwe koepelorganisatie:

- inhoudelijke koers (jaarplan)
- financiële koers (meerjarenbegroting)
- bestuursverslag (baten en lasten)
- benoeming van een accountant (of kascommissie)
- samenstelling en benoeming van het bestuur

Tenslotte, in vogelvlucht, een resumé van het te volgen tijdspad:

Oktober	November	December	Januari 2024	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus
<ul style="list-style-type: none"> • Concept procesontwerp 15-30 okt • Concept en scenario's ter bespreking - 30 okt/heidag 	<ul style="list-style-type: none"> • Contourenschets aan de leden - begin november (24 uren) • Uitwerking – november t/m februari 	<ul style="list-style-type: none"> • Besluiten leden - 6 december 2023 en 14 februari 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • ALV NLPO 	<ul style="list-style-type: none"> • Achterbanraadpleging Sectorraad SWV VO 	<ul style="list-style-type: none"> • Inrichting – maart t/m juli 	<ul style="list-style-type: none"> • Besluiten leden – 10 april en 19 juni 2024 ALV NLPO 	<ul style="list-style-type: none"> • Achterbanraadpleging Sectorraad SWV VO 			<ul style="list-style-type: none"> • 1 augustus 2024 – oprichtingsdatum

Meer weten? Neem contact op met Frans Jordaan, fjordaan@swvam.nl

6. Voortgang inclusie

De laatste bijeenkomst van de Impulsgroep dateert inmiddels van juni 2023. Na de zomervakantie is door de nieuwe projectleider een ronde langs de stakeholders gedaan. Er wordt op ingezet om naast de huidige deelnemers (ouders, jeugdhulp, samenwerkingsverbanden, VO-raad, PO-Raad, Sectorraad Praktijkonderwijs en Sectorraad GO en opleiders in Nederland) ook de vertegenwoordiging van leerkrachten aan tafel te krijgen. Zonder die doelgroep vertegenwoordigd, is de route naar inclusie als een reis met een bestemming maar zonder reizigers.

Uitkomst van de gesprekken met OCW sinds juni is dat we echt inzetten op het afronden van de losse eindjes uit de maatregelen en dat we ons zoveel mogelijk richten op de grote vraagstukken rondom inclusie. Formats TLV en handleidingen voor OPP's zijn daarvan onderdeel en afgeleide. Inmiddels ligt er in Den Haag een concept opdracht om tot een duidelijke taakstelling van de samenwerkingsverbanden te komen. Daarop hebben we de nadruk gelegd in de voorfase tot nu toe: als de samenwerkingsverbanden een rol krijgen in de route naar inclusie, zal duidelijk moeten zijn binnen welk kader en met welk mandaat een samenwerkingsverband dan optreedt naar de deelnemende/aangesloten schoolbesturen.

In samenwerking met het Steunpunt Passend Onderwijs en de NCOJ werken we in het leernetwerk 'Samenwerking tussen speciaal en regulier onderwijs' aan de uitwisseling van ervaringen. Zowel de goede als de minder goede voorbeelden komen hier aan de orde. Sterk aanbevolen om aan deel te nemen (aanmelding via SPO). De voorbeelden in het leernetwerk stellen je in staat om kleine stapjes naar inclusie af te wegen.

Meer weten? Neem contact op met Pieter van Dijk, p.vandijk@pobv.nl en/of [Marieke Dekkers, dekkers@koersvo.nl](mailto:marieke.dekkers@koersvo.nl)

7. Stand van zaken rond de Landelijke Norm Basisondersteuning

Van: Johan Vermeer (directeur-bestuurder swv vo Zuid-Kennemerland)

Het traject naar een landelijke norm

In het laatste Kamerdebat over de voortgang van de evaluatie Passend Onderwijs heeft de toenmalige minister (Wiersma) de vervolgactie op dit punt neergelegd bij Ouders & Onderwijs en de vakbonden. Namens de Sectorraad swv vo participeer ik nu in de nieuwe begeleidingscommissie van dit traject. Een aantal zaken op een rij:

- VO- en PO Raad participeerden in eerste instantie niet; zij vonden dat deze ontwikkelopdracht bij hen zou moeten liggen. Inmiddels hebben ze Ouders & Onderwijs laten weten toch deel te zullen nemen aan de klankbordgroep.
- De klankbordgroep vergaderde in september. In deze bijeenkomst zijn de oude startdocumenten herbevestigd. Het BMC-rapport wordt nog steeds als doodlopende weg beoordeeld. Best practice is en blijft de omschrijving van de basisondersteuning in Friesland.
- Het doel is om komende zomer het eens te zijn over een tekst die als norm kan dienen. Alle partijen hebben er belang bij dat het onderwerp afgehandeld wordt. Alle partijen hebben belang bij de best mogelijke tekst die recht doet aan de verschillende deelnemende partijen.
- **Vraag aan iedereen:** Ouders & Onderwijs vraagt of er in het VO ook al een samenwerkingsverband is die een goede tekst heeft opgesteld waar ouders meer duidelijkheid aan kunnen ontleen. Goede voorbeelden graag naar mij mailen.
- De volgende klankbordgroep is in januari. Dan zal er ook een bureau gekozen worden om de tekst te gaan opstellen.

Ook een norm voor het GO?

In één van zijn kamerbrieven heeft Wiersma ook geschreven dat hij wil laten onderzoeken of er ook een norm nodig is voor het GO. In het voortraject heb ik aangegeven dat dat een vreemde gedachte is: het VSO is per definitie extra ondersteuning. De basisondersteuning gaat echter ook breder op: de wens bij anderen is dat die andere onderwerpen dan wel ook in het GO de norm zijn. Op 31 oktober organiseerde OCW een beleidsatelier over deze vragen. Het atelier kwam eensgezind tot één antwoord: een aparte norm voor het GO is niet nodig en wenselijk. Ik neem aan dat dit zal betekenen dat OCW dit deel van het traject zal stoppen.

Werkbezoek Ouders en Onderwijs

Ik wilde graag weten welke vragen Ouders en Onderwijs veel krijgt en waarop de landelijke norm dan antwoord moet geven. In oktober heb ik een werkbezoek gebracht aan Ouders & Onderwijs. Ik kreeg een presentatie over hun werk, maar vooral ook over hun telefonisch steunpunt. Zij krijgen ongeveer 15.000 vragen per jaar. 5.600 daarvan betreffen het vo. Daarvan gaan bijna 2.000 vragen over passend onderwijs. De top tien aan onderwerpen is (tweede kwartaal 2023): 1. Toetsen, resultaten & examens 2. Aanmelding, toelating en weigering 3. Ondersteuning op een reguliere school 4. Naar speciaal (basis/voortgezet) onderwijs & TLV 5. Overgaan & zittenblijven 6. (Medische) zorg op school 7. Als onderwijs niet lukt / thuiszitters 8. Wisselen van school 9. Klachten 10. Leerplicht. Na deze uitleg begreep ik beter waarom O&O zich inspant op het punt van de landelijke norm, Mijn conclusie is/was dat veel ouders vragen hebben rond passend onderwijs en dat het ook ons belang is hier meer duidelijkheid over te scheppen. Ouders & Onderwijs zou deze presentatie graag geven op een landelijke bijeenkomst of in een webinar en met ons daarover in gesprek gaan. Hopelijk is daar een keer gelegenheid voor.

Meer weten? Voor aanvullende vragen en meer informatie: Johan Vermeer, jvermeer@swv-vo-zk.nl

8. Collegiale visitaties

Van: Egbert de Vries (directeur-bestuurder swv vo Amsterdam-Diemen)

Ook benieuwd hoe anderen het doen? Doe mee met een collegiale bestuurlijke visitatie voor samenwerkingsverbanden passend onderwijs

Meedoen aan een collegiale bestuurlijke visitatie (CBV) levert veel op. Door deel te nemen aan een visitatie bij een collega-samenwerkingsverband ontdek je hoe andere bestuurders van samenwerkingsverbanden denken en handelen. En omgekeerd kun je als ontvangend bestuurder leren en reflecteren op het eigen bestuurlijk denken en handelen door de gerichte feedback van de leden van een visitatiecommissie. Deelname aan een vorm van CBV is dé manier om een stevige impuls te geven aan de eigen professionalisering.

Sinds 2015 faciliteert de VO-academie de gestructureerde bezoeken van schoolbestuurders aan collega-bestuurders gericht op het bestuurlijk handelen. Inmiddels hebben meer dan 100 schoolbesturen deelgenomen. Collegiale bestuurlijke visitaties bij bestuurders van samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn nieuw. Een collegiale bestuurlijke visitatie bij een samenwerkingsverband richt zich vooral op de bestuurlijke rol die het samenwerkingsverband en de scholen samen spelen ten behoeve van passend onderwijs. Daarmee levert een collegiale bestuurlijke visitatie indirect een bijdrage aan een verdere verbetering van de onderwijskwaliteit.

Het visitatietraject

Elke deelnemende bestuurder wordt gevisiteerd en treedt zelf op als visitator bij enkele andere bestuurders die deelnemen. In beide gevallen is het leer- en ontwikkelingseffect groot. De gevisiteerde bestuurder krijgt zicht op de eigen verbeter- en ontwikkelpunten. De ervaring leert dat door de onderlinge discussies en gesprekken buiten de eigen onderwijsinstelling ook de bezoekende bestuurders zelf nieuwe inzichten opdoen.

Tijdens de eigen visitatie staat een zelfevaluatie centraal. De zelfevaluatie is nadrukkelijk gericht op het bestuurlijk handelen ten behoeve van de gehele organisatie, waarvoor de bestuurder verantwoordelijk is. In deze zelfevaluatie komen de leer- of ontwikkelingsvragen van de bestuurder naar voren.

Deze kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de strategische positionering van de organisatie, het waarborgen van de besteding van de ondersteuningsmiddelen passend onderwijs door scholen, uitvoering geven aan de specifieke maatschappelijke opdracht van het samenwerkingsverband of invulling geven aan de governance van het samenwerkingsverband.

Tijdens de visitatiedag gaat de commissie in gesprek met de bestuurder en een aantal panels, passend bij de ontwikkelvragen van de bestuurder. De bevindingen van de visitatiecommissie worden aan het einde van de visitatiedag gepresenteerd aan de bestuurder en vervolgens in een visitatierapport vervat.

Meer weten of deelnemen? Stuur dan een e-mail naar info@vo-academie.nl onder vermelding van 'interesse CBV samenwerkingsverbanden' en dan nemen wij zo spoedig mogelijk contact op. Bij voldoende interesse start het traject met een gezamenlijke startbijeenkomst. De visitaties worden in overleg met de deelnemers vastgelegd.

8. Financiële positie samenwerkingsverbanden

Op 6 november is door OCW een Kamerbrief over de financiële positie van het onderwijs in 2022 aan de Kamer gezonden. Vorig jaar was de brief met betrekking tot 2021 aanleiding voor Kamerlid Westerveld om 'de motie' in te dienen. Hoe wordt er nu gerapporteerd?

In bijlage 2 een knipsel uit de brief met relevante gedeelten met betrekking tot samenwerkingsverbanden. Constatie: bij samenwerkingsverbanden als 'sector' nemen reserves af, in tegenstelling tot alle andere sectoren. Weliswaar minder dan eerder gedacht, maar toch. De totale mogelijk bovenmatige reserve van de samenwerkingsverbanden is eind 2022 116 miljoen euro, wat ook al in de beslisnota bij de brief over de uitvoering van de generieke korting stond.

De formulering van de laatste alinea is het beschouwen waard: een mix van wat schrijf ik wel en niet, en wat wil ik daarmee zeggen. En misschien wordt de hamvraag hier hoe Kamerlid Westerveld dit leest.

"De generieke korting wordt zichtbaar in 2023", staat er tot besluit. OCW heeft zich blijkbaar niet willen branden aan een voetnoot dat er 31,5 miljoen euro gekort is van de 116 miljoen euro.

Meer weten? Neem contact op met Riemer Poortstra, r.poortstra@swveemland.nl

9. Personeelwisselingen

Als je een wijziging in jouw werksituatie kenbaar wilt maken aan jouw collega-leidinggevenden bij samenwerkingsverbanden vo, dan kun je dit doorgeven op het algemene e-mailadres van de kerngroep Sectorraad swv vo, kerngroepsectorraadswvvo@gmail.com.

Nieuws vanuit de VO-raad

10. Residentieel onderwijs: 12 coalities en behoefte aan netwerk

Inmiddels is het de samenwerkingsverbanden vo - ondanks een best krap tijdspad - gelukt om 12 coalities met alle samenwerkingsverbanden in Nederland te vormen, die alle 12 een subsidieaanvraag hebben ingediend.

Zoals in de nieuwsbrief van september is aangegeven, zal OCW in 2024 het initiatief nemen voor de uitwisseling van informatie, expertise en ervaringen. Daarbij wordt ook gedacht aan het vormen van een landelijk netwerk. Ter voorbereiding op 2024 wordt op **14 december 2023 van 14.00 - 15.30 uur** een online bijeenkomst georganiseerd, om input op te halen voor de vormgeving van een dergelijk netwerk, de te bespreken thema's en de vraag welke partners hierbij betrokken moeten worden. Een vertegenwoordiger van OCW zal deelnemen aan de bijeenkomst. De bijeenkomst is bedoeld voor betrokkenen bij de uitvoering van de aanvraag. Denk aan bestuurders en directeuren van samenwerkingsverbanden, leden van de projectorganisatie of projectleiders van een coalitie.

Als je wilt deelnemen aan deze bijeenkomst (of een coördinator of projectleider wilt afvaardigen), graag aanmelden via marjoleinsluijters@vo-raad.nl

Nieuws vanuit het Steunpunt Passend Onderwijs

11. Ondersteuning en informatievoorziening bij wetsvoorstel versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs

In aanvulling op de informatie in de vorige nieuwsbrief meldt SPO:

Op [15 december 2023](#) wordt hierover besluit genomen:

1. Hoorrecht van leerlingen over het Ontwikkelingsperspectief. In de recent verschenen [handreiking van het Steunpunt Passend Onderwijs over het OPP](#) wordt hier uitgebreid op ingegaan.
2. De wet regelt dat het SOP als los document vervalt en dat de basis en extra ondersteuning moet worden opgenomen in de schoolgids. Vorig jaar is hiervoor door het Steunpunt Passend Onderwijs in samenwerking met Vensters en een groot schoolbestuur po al een nieuwe indicator ontwikkeld in het programma Vensters. We onderzoeken nog hoe we hier ook voor het vo ondersteuning in kunnen bieden. [Aangepaste indicator Scholen op de kaart: inzicht in extra ondersteuning | PO-Raad \(poraad.nl\)](#)

Meer weten? Meer informatie over ouder- en jeugdsteunpunten is onder andere hier te vinden: [Leidraad voor opzetten van ouder- en jeugdsteunpunten - Steunpunt Passend Onderwijs \(steunpuntpassendonderwijs-povo.nl\)](#)

SPO heeft nauw contact met de betrokken medewerkers van OCW op dit thema en kan na akkoord op de wet in 2024 verder ondersteunen en informatie delen middels een webinar, handreiking of via andere kanalen.

11. Werkbezoeken inclusiever onderwijs 2023-2024

Dit schooljaar organiseert SPO iedere maand een inspirerend werkbezoek aan een school of samenwerkingsverband waar steeds inclusiever gewerkt wordt. In [deze agenda](#) (ook bijgevoegd als bijlage 3 bij dit nieuwsbericht) kun je lezen welke initiatieven hun deuren openen en waar je met eigen ogen de manier van werken kunt ervaren, vragen kunt stellen en gelijkgestemden kunt ontmoeten. Kom jij dit schooljaar inspiratie opdoen voor je eigen school, schoolbestuur of samenwerkingsverband?

Mogen collega's uit het veld in het schooljaar 2024- 2025 ook een werkbezoek brengen aan jouw school of samenwerkingsverband? We horen het heel graag wanneer je open staat om, samen met het SPO, een inclusiever werkbezoek te organiseren in het volgende schooljaar. Mail dan naar ilonawiegman@vo-raad.nl

11. Aankomende bijeenkomsten SPO

Steunpunt Passend Onderwijs brengt de volgende bijeenkomsten graag onder jullie aandacht:

- [Masterclass | Onderwijskundige en pedagogische keuzes rond inclusie](#) (12 december 2023))
- [Webinar | Jeugdhulp in school](#) (14 december 2023)

Meer bijeenkomsten vind je in de [agenda op de website van SPO](#).

Overig

12. Nieuwe Didactief special: inspiratie bij het werken aan welbevinden

In de nieuwe special 'Werken aan welbevinden' van Didactief vinden onderwijsprofessionals bevindingen uit onderzoek, duiding door experts en voorbeelden uit de schoolpraktijk, die handvatten en inspiratie bieden. Zodat ze goed onderbouwde keuzes kunnen maken bij het werken aan welbevinden van leerlingen en lerarenteams en hier op eigen wijze verder mee aan de slag kunnen gaan. [Via deze link kom je direct bij de special terecht.](#)

Wil je graag een fysiek exemplaar ontvangen? Stuur dan een mail met de adresgegevens van jouw samenwerkingsverband naar secretariaatbeleid@vo-raad.nl onder vermelding van 'special welbevinden'.

12. Subsidieronde Onderwijsondersteuning

Van: NRO

Het NRO heeft de [subsidieronde Onderwijsondersteuning vo-vso officieel gepubliceerd](#) op de NRO-website. Bent u (of is uw consortium) voornemens een aanvraag in te dienen? Let dan goed op de deadline voor de intentieverklaring op **19 december 2023** en de deadline voor de uitgewerkte aanvraag op **30 januari 2024**. Tevens stellen we het op prijs dat u andere geïnteresseerden op deze subsidieronde wilt wijzen.

Contactgegevens en portefeuilles kerngroep Sectorraad swv vo op een rij

Marieke Dekkers (voorzitter)

Kerngroep en omgeving | Naar inclusiever onderwijs

dekkers@koersvo.nl

Pieter van Dijk

Naar inclusiever onderwijs | Contactpersoon SPO

p.vandijk@pobv.nl

Frans Jordaan

Kerngroep en achterban | Aansluiting onderwijs-jeugd

fjordaan@swvam.nl

Riemer Poortstra

Passend onderwijs breed | Financiën, organisatie en personeel

r.poortstra@swveemland.nl

Myrthe Scheltema de Heere

Aansluiting onderwijs-jeugd | Passend onderwijs breed

m.scheltemadeheere@swvknh.nl

Kernboodschap Netwerk LPO en Sectorraad swv vo | 16 november 2023

1. De Flexklas als voorbeeld van inclusief onderwijs

- Inclusie: door de Flexklas krijgen leerlingen voor wie regulier onderwijs niet altijd vanzelfsprekend is, een passende onderwijsplek en de mogelijkheid om deel te nemen aan regulier onderwijs op dezelfde plek.
 - Kansen voor leerlingen en ouders: leerlingen hoeven niet van school te wisselen en kunnen op hun eigen tempo meedraaien, met meer aandacht en begeleiding. Zij zijn onderdeel van een reguliere school en “horen erbij”. Ouders zien hun kinderen opbloeien door succeservaringen.
 - Professionals werken inclusiever: de komst van een docent met specialistische expertise leidt voor het team op de school tot een verbreding van hun blik en het delen van kennis en expertise.
 - Bestuurlijke daadkracht is de sleutel: door “gewoon te doen” wat wèl kan, worden stappen naar inclusiviteit gezet. De Flexklas is tot stand gekomen door een samenwerking van regulier en speciaal onderwijs, jeugdhulppartners, samenwerkingsverband Koers VO, gemeente Rotterdam.
- ### 2. Inclusieve praktijk door krachtige samenwerking in de regio's
- Dekkend en inclusief netwerk: de Flexklas is een mooi voorbeeld van samenwerken aan inclusief onderwijs met een sterke pedagogische basis voor jeugdigen.
 - Maatschappelijke verbinding tussen partners en domeinen: een sterke pedagogische basis realiseren doen samenwerkingsverbanden in het hele land, door samen te werken op kinderopvang, onderwijs, jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg en schoolaanwezigheid om kinderen en jongeren te stimuleren in hun ontwikkeling.
 - Samenwerkingsverbanden regierol: de samenwerkingsverbanden hebben een regierol in het tot stand brengen en versterken van deze

verbinding en zorgen voor een krachtige samenwerking om kinderen en jongeren gezond en veilig op te laten groeien.

3. Bestuurlijk partnerschap blijft heel hard nodig

- Lokaal en regionaal kan er veel: de voorbeelden in de regio's laten zien hoe ver samenwerkingsverbanden en hun partners hiermee zijn gekomen. Het lukt steeds beter om ontwikkelkansen van kinderen en jongeren te vergroten, kijk naar voorbeelden op inclusie, flexibele arrangementen, ondersteuning organiseren in de klas of dichtbij de school, intensieve samenwerking in de voorschoolse periode etc.
 - Rijk blijft hard nodig voor meer resultaat: een inclusieve praktijk realiseren vraagt meer dan de inspanningen van alle partners in de regio. Daarom opnieuw aandacht voor de voorwaardenscheppende rol van het Rijk en het helpen wegnemen van de meest prangende drempels voor een inclusieve praktijk:
 - o Vasthouden aan de stip op de horizon en grotere stappen zetten (ipv kleine verbetermaatregelen gericht op het optimaliseren van het bestaande);
 - o Samenhangend jeugdbeleid op Rijksniveau (OCW, VWS, SZW, VenJ, BZK);
 - o Een voorzieningenniveau dat daaraan ondersteunend is (voorschoolse voorzieningen, duurzame, op inclusie gerichte huisvesting, ruimte voor ondersteuning in en om de school);
 - o Meerjarige en bij voorkeur integrale financiering om die grote ambitie waar te kunnen maken (anders houden we subsidiegedreven (doelgroepen)beleid);
 - o Voorwaarden voor bedrijfsvoering van samenwerkingsverbanden op orde (tijdige en juiste DUO-gegevens en duidelijkheid over bekostiging).
- ### 4. De minister is altijd welkom!
- Doorlopende uitnodiging en aanbod: de samenwerkingsverbanden zijn en blijven een belangrijke partner in de route naar inclusief onderwijs. Wij doen een doorlopende uitnodiging naar de minister om in de praktijk te zien wat werkt en wat lastig is.

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Datum 6 november 2023
 Betreft Financiële positie van het onderwijs 2022

Met deze brief informeren we u over de financiële positie van het onderwijs, aan het einde van 2022. Het gaat om technische toelichtingen op de financiële gegevens van het onderwijs, als geheel en per sector en onze eerste duidingen ervan.

Enkele voor SWV-en relevante passages:

Financiële resultaten positief, 'minder geld uitgegeven dan verwacht'

Het resultaat van alle onderwijsbesturen (in alle sectoren) samen was in 2022 € 878 mln. Dit is minder dan 2 procent van de totale baten. Met uitzondering van de samenwerkingsverbanden haalden alle sectoren een positief financieel resultaat in 2022.

Hieronder staan de begrote en gerealiseerde resultaten per sector in 2022 (bedragen in € mln.) Sector	Realisatie	Begroting	Vershil
po	284	-312	596
vo	309	-74	383
swv	-5	-57	52
mbo	65	-89	154
hbo	117	-63	180
wo	108	-124	232
Totaal	878	-719	1.597

De samenwerkingsverbanden (swv's) haalden voor het vierde jaar op rij een negatief resultaat, maar toch nemen hun reserves onvoldoende af. In 2020 zijn de swv's verzocht hun bovenmatige eigen vermogens af te bouwen. Zij hebben hier een plan voor gemaakt. De afbouw blijft nog wel achter bij deze plannen. In november 2022 is de motie Westerveld aangenomen. Deze motie verzoekt de regering de bekostiging van samenwerkingsverbanden met te hoge reserves te verlagen. Uw kamer heeft een brief ontvangen hoe we invulling geven aan deze motie.

Aanpak (mogelijk) bovenmatige reserves

In 2020 heeft de inspectie een signaleringswaarde ontwikkeld voor bovenmatige reserves. Met de Kamerbrief FPO 2020 en Kamerbrief FPO 2021 heeft OCW u geïnformeerd over de (mogelijk) bovenmatige reserve per sector. Vanaf verslagjaar 2020 zijn besturen met een eigen vermogen boven de signaleringswaarde verplicht zich erover in het jaarverslag te verantwoorden. Intussen volgen het ministerie en de inspectie de afbouw van de (mogelijk) bovenmatige reserves. De inspectie spreekt bij haar regulier toezicht besturen erop aan als hun reserve de signaleringswaarde overstijgt. OCW werkt ook aan een wetsvoorstel dat onderwijsbesturen verplicht bovenmatige reserves af te bouwen. Omdat dat zal bijdragen aan de tijdige besteding van (mogelijk) bovenmatige reserves

Tot slot

Voor het volledige financiële beeld per sector over 2022 verwijzen we naar de bijlagen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
 Robbert Dijkgraaf

De minister voor Primair en Voorgezet Onderwijs,
 Mariëlle Paul

Volledige brief:

<https://open.overheid.nl/documenten/dpc-fc6955180349d130cda8e057f6619de67e840add/pdf>

Bijlage 1 Financiële positie

1.1 Onderwijsveld geheel

Met uitzondering van de samenwerkingsverbanden vo hebben de onderwijsbesturen in 2022 minder geld uitgegeven dan ontvangen. Het onderwijsveld als geheel had een resultaat van € 878 mln. Dat is een verschil van € 1.597 mln. ten opzichte van de begroting 2022, namelijk negatief € 719 mln.

Het aantal besturen met een bovenmatige reserve daalde van 840 in 2021 naar 803 in 2022. Het totale bedrag van bovenmatige reserve steeg echter van € 1,46 mld. naar € 1,67 mld.

Mogelijk) bovenmatige publiek eigen vermogen

In 2020 heeft de inspectie een signaleringswaarde ontwikkeld voor bovenmatige reserves. Met de Kamerbrief FPO 2020 en Kamerbrief FPO 2021 hebben we u geïnformeerd over de (mogelijk) bovenmatige reserve per sector.

Vanaf verslagjaar 2020 zijn besturen met een eigen vermogen boven de signaleringswaarde verplicht zich erover in het jaarverslag te verantwoorden. In het reguliere toezicht en in vervolgonderzoek blijft de inspectie aandacht besteden aan de reserves.

Tabel: (Mogelijk) bovenmatig publiek eigen vermogen (MBPEV), bedragen in miljoenen.

		2018	2019	2020	2021	2022
Samenwerkingsverbanden	Aantal besturen met MBPEV	133	137	129	123	102
	Totaalbedrag MBPEV	€ 179	€ 184	€ 160	€ 132	€ 116

1.2.3 Samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs (swv's po en vo)

Voor het vierde jaar op rij boeken de samenwerkingsverbanden een negatief resultaat. Daarbij is wel goed te zien dat ten opzichte van de voorgaande 2 jaar het resultaat wat hoger is. Net als in het funderend onderwijs geldt dat bij samenwerkingsverbanden het resultaat hoger is dan begroot, net als in de 4 jaren daarvoor.

Jaar	Resultaat	Begroting	Verschil
2018	€ 20	-€ 19	€ 39
2019	-€ 1	-€ 37	€ 36
2020	-€ 23	-€ 48	€ 25
2021	-€ 26	-€ 56	€ 30
2022	-€ 5	-€ 57	€ 52

In de komende jaren verwachten de samenwerkingsverbanden negatieve resultaten. Dat zorgt voor een afbouw van het eigen vermogen, maar ook voor een daling in de solvabiliteit. Daarbij is de solvabiliteit nog steeds wel hoger dan de signaleringswaarde van 0,3 die de inspectie hanteert. Het is daarbij de vraag in hoeverre de generieke korting van invloed is op deze prognoses.

(Mogelijk) bovenmatig publiek eigen vermogen samenwerkingsverbanden

Uit onderstaande tabel is op te maken dat sinds 2019 het bovenmatig eigen vermogen is afgenomen. Dit is ook het gevolg van de plannen die samenwerkingsverbanden maakten, na de aankondiging dat een generieke korting zou worden toegepast als samenwerkingsverbanden hun bovenmatig eigen vermogen niet binnen afzienbare tijd zouden afbouwen. Toch is de afbouw van het bovenmatig eigen vermogen niet zo snel gegaan als gepland en is er begin 2023, mede naar aanleiding van de motie-Westerveld, toch voor gekozen om een generieke korting toe te passen. De korting wordt pas zichtbaar bij cijfers over 2023.

Totaal aantal swv's	Aantal swv's met MB PEV	Totaal EV in de svw's (in mln.)	MBPEV (in mln.)	Percentage MBPEV t.o.v. totaal EV
2018	152	€ 260	€ 179	68,85%
2019	152	€ 259	€ 184	71,04%
2020	151	€ 236	€ 160	67,80%
2021	151	€ 209	€ 132	63,16%
2022	151	€ 203	€ 116	57,12%

HET STEUNPUNT ORGANISEERT WERKBEZOEKEN INCLUSIEVER ONDERWIJS

Leren van scholen en samenwerkingsverbanden waar al inclusiever wordt gewerkt. Met eigen ogen de sfeer proeven en ervaren. Vragen stellen en contact leggen met medebezoekers. Dit kan allemaal tijdens deze werkbezoeken. Kom inspiratie opdoen voor je eigen school, schoolbestuur of samenwerkingsverband.

WERKBEZOEKEN 2023 - 2024

OKTOBER

13 Roermond bao – sbo**AANMELDEN**

SYNERGIESCHOOL

Samen waar het kan, apart waar het moet. De school is tot stand gekomen door de samenwerking van regulier en sbo. Alle kinderen zijn speciaal en er wordt vertrouwd in de ontwikkelingskracht van kinderen. Er wordt uitgegaan van gelijkheid door een ongelijke aanpak.

[Lees meer](#)

NOVEMBER

7 Eindhoven ko - bao Interview**AANMELDEN**

DE KORENAAR

Een plek voor ieder kind. Alle kinderen uit de wijk zijn welkom. Kinderen met en zonder beperking kunnen zo in eigen omgeving, met eigen vrienden, op eigen niveau onderwijs volgen. Samen spelen en leren vormen de basis voor het schoolklimaat.

[Lees meer](#)

24 Nunspeet so-vo Interview**AANMELDEN**

JUNIOR COLLEGE

Het Junior College is een school voor leerlingen van 10 tot en met 14 jaar. Leerlingen volgen de lessen in een vast lokaal, waar een mentor aanwezig is. De vakdocenten vliegen in en uit om hun lessen te geven. Iedere leerling die zijn schoolcarrière in het regulier onderwijs kan voortzetten verdient die kans.

[Lees meer](#)

DECEMBER

13 Arnhem vo – vso**AANMELDEN**

KENTALIS ARNHEM

Het Kentalis College werkt nauw samen met de reguliere school Het Leerpark: leerlingen met en zonder een taalontwikkelingsstoornis krijgen dezelfde stof aangeboden en zitten zoveel als mogelijk bij elkaar in de klas. Veel leerlingen gaan na de onderbouw (met onderwijsondersteuning van Kentalis) naar een reguliere school.

[Lees meer](#)

JANUARI

25 's-Gravenzande sns**AANMELDEN**

DE KAMELEON

Kinderen van 4 tot 12 jaar met een meervoudige beperking leren, spelen en ontwikkelen op hun eigen niveau en in hun eigen omgeving in de SNS klas op de Kameleon. Daarnaast bezoeken de kinderen, samen met een begeleider, de reguliere klassen van de school en andersom. Kinderen met en zonder beperking leren van en met elkaar.

[Lees meer](#)

FEBRUARI

2

 Amsterdam

 vo - vso

AANMELDEN

SWV – AMSTERDAM DIEMEN

Een dekkend netwerk van voorzieningen waarin bij de start van het schooljaar 2025- 2026 elke diplomagerichte leerling is ingeschreven op een reguliere school. Het swv Amsterdam – Diemen werkt met de schoolbesturen de komende jaren aan het realiseren van deze doelstelling.

[Lees meer](#)

MAART

15

 Hoogeveen

 vo - vso - zorg

 [Interview](#)

AANMELDEN

EDUWIEK

Thuisnabij, voor alle leerlingen in onze regio, is de gezamenlijke ambitie. Leerlingen van het praktijkonderwijs, vmbo en mavo bovenbouw, leerlingen van RENN4, Kentalis en 'de bureu' van het behandelcentrum Ambiq krijgen les onder één dak. Inclusiever onderwijs goed is voor alle leerlingen.

[Lees meer](#)

APRIL

11

 Oss

 vo - vso

 [Interview](#)

AANMELDEN

KENTALIS COLLEGE OSS

In de onderbouw volgen de leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis theorievakken in een kleinere Kentalis-klas. De praktijkvakken volgen de leerlingen samen met leerlingen van Het Hooghuis. Vanaf het derde leerjaar maken leerlingen de overstap naar een Hooghuis-klas voor zowel de theorie- als praktijklessen. De docent van Kentalis werkt samen met de docent van Het Hooghuis.

[Lees meer](#)

MEI

31

 Drachten

 vo - vso

 [Interview](#)

AANMELDEN

MATRIX LYCEUM

Vijfenzeventig havo en vwo-leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften, kunnen hier alle mogelijkheden die zij in zich hebben, op zowel cognitief, sociaal-emotioneel als creatief vlak ontwikkelen. Het onderwijs zo veel als mogelijk gericht op het schakelen naar het reguliere onderwijs.

[Lees meer](#)

JUNI

7

 Hoorn

 so - sbo - zorg

AANMELDEN

IKEC HOORN

Kinderen van 2 tot 12 jaar die iets extra's nodig hebben om te kunnen leren, krijgen op het IKEC Hoorn extra ondersteuning en begeleiding die nodig is om hun talenten verder te ontwikkelen. Zo mogelijk keren kinderen terug naar het reguliere onderwijs of opvang.

[Lees meer](#)